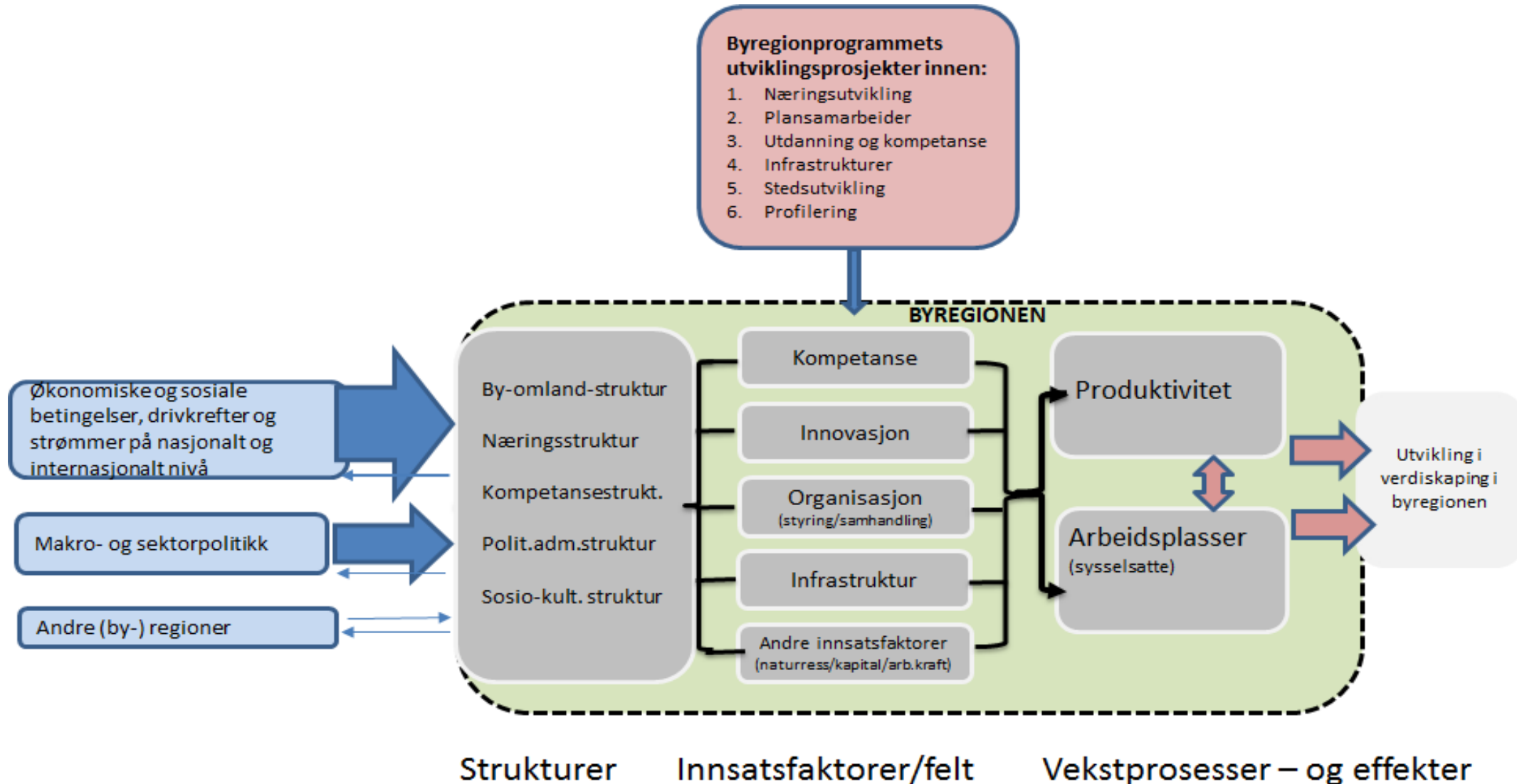

Evaluering av byregionprogrammet

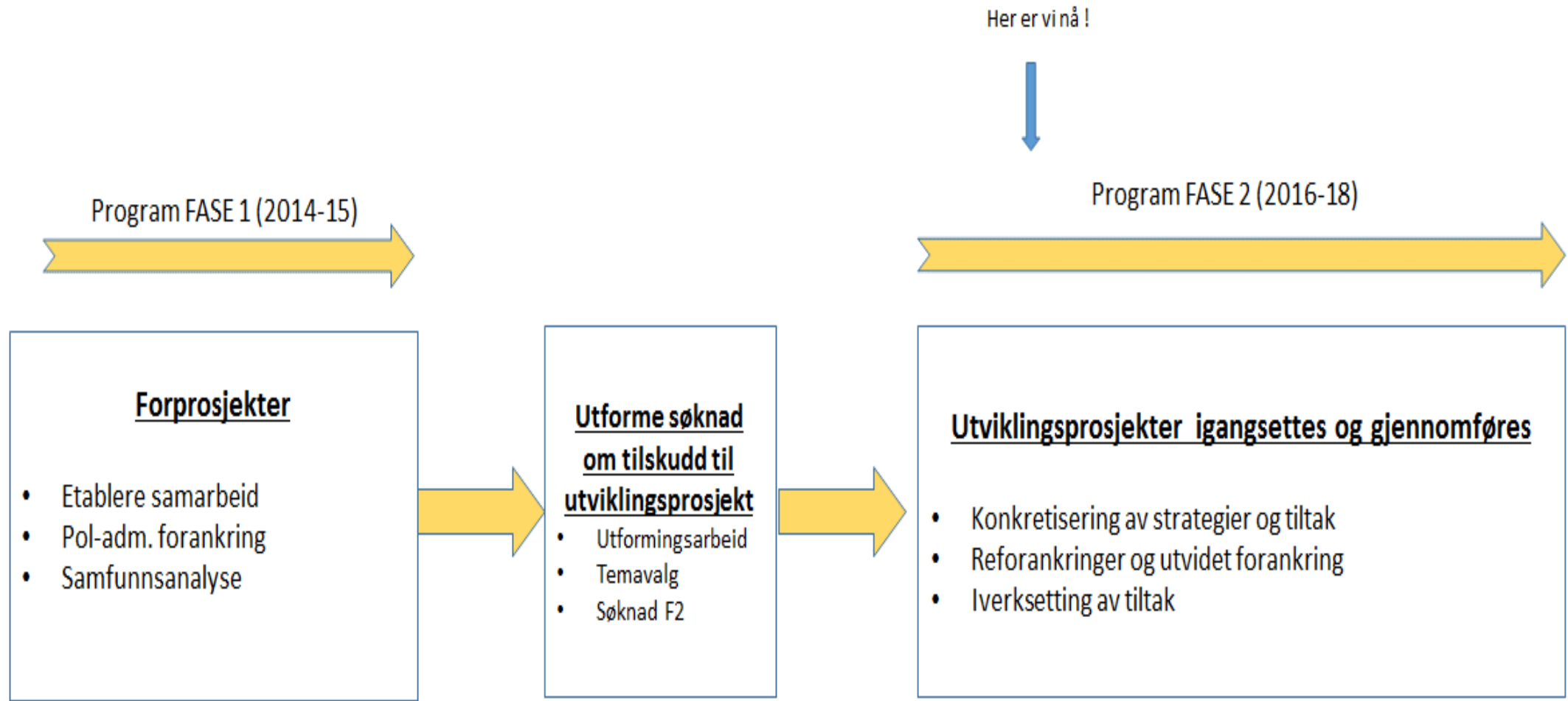
Utviklingsprosjektenes ”rigging”

Hvilke resultater kan forventes?

Betingelser og vekstkomponenter bak regionaløkonomisk vekst og byregionprogrammets innsatsområder

Byregionprosjektene i programmets faser

Utviklingsprosjektenes "rigging"

1. Hovedperspektiver i prosjektene
2. Hva har påvirket prosjektenes innretting?
3. Hvordan er organiseringen og forankringen?
4. Hva har påvirket framdriften?

Einar Leknes
Knut Onsager
Steinar Johansen
Janne Thygesen

Evalueringen av utviklingsprogrammet for byregioner

Delrapport 1:
**Prosjektens egenskaper og
utvikling i en tidlig fase**

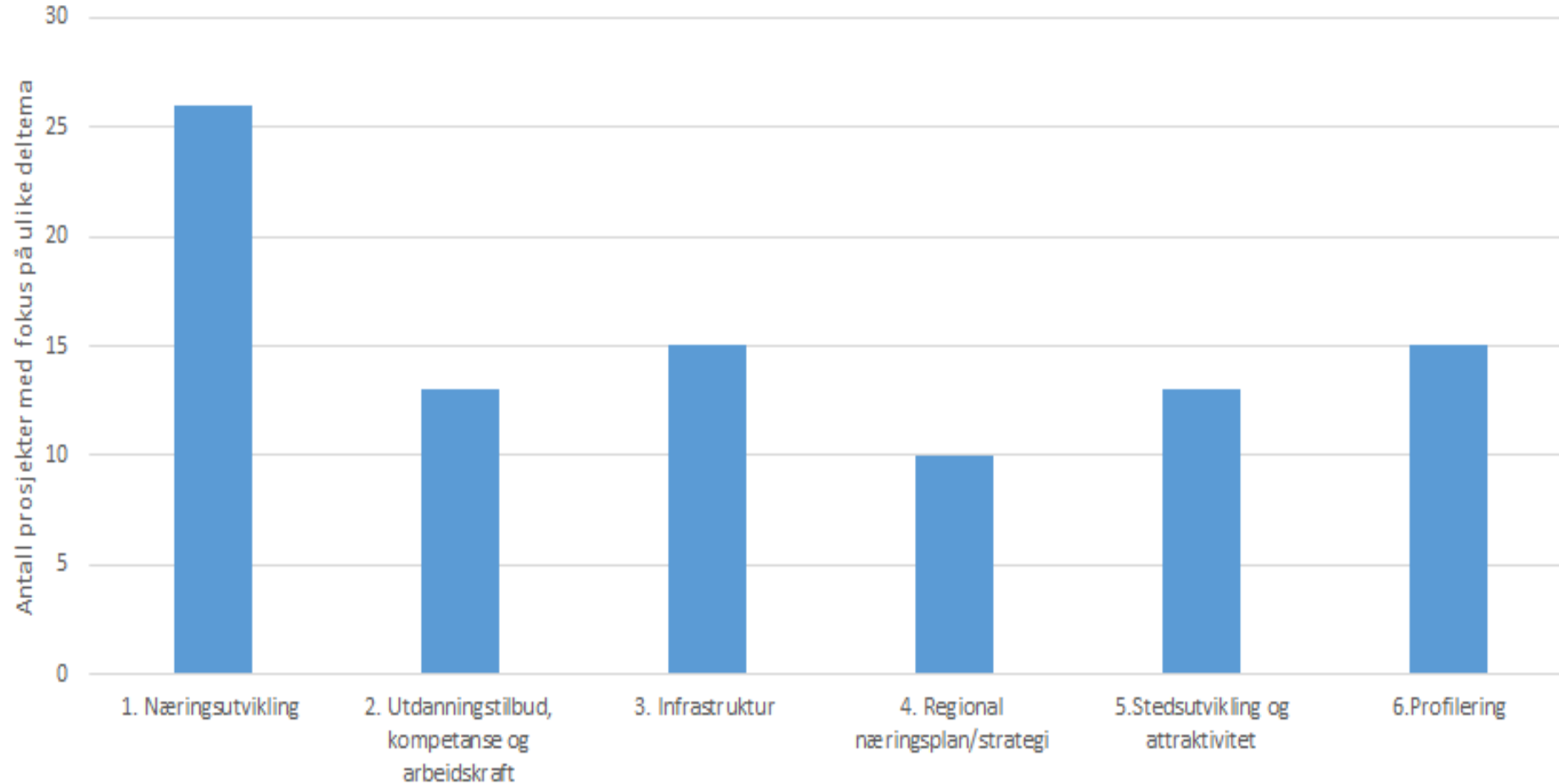
NIBR

By- og regionforskningsinstituttet

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

Tema i prosjektene

Strategier og tiltak av mange ulike typer – men noen hovedgrupper går igjen:

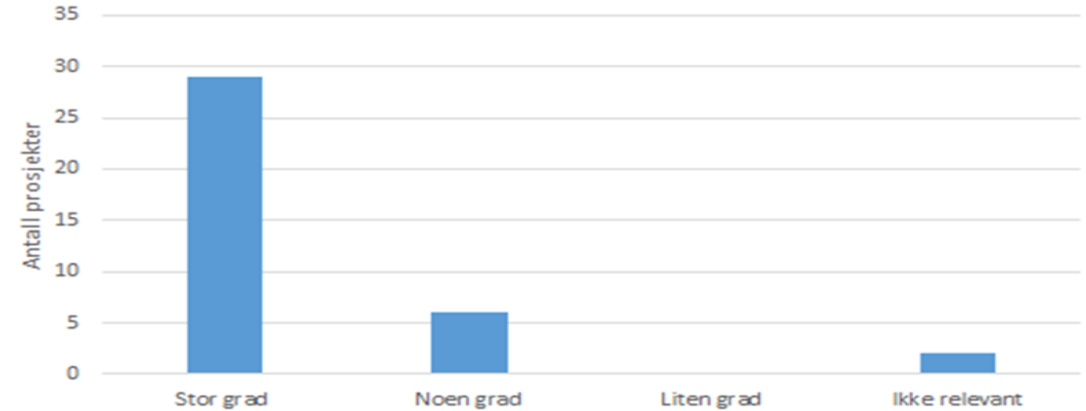
1. Utarbeide et **felles kunnskapsgrunnlag** for nærings-, steds- og samfunnsutvikling mellom by(er) og omland i regionen.
  2. Utvikle **samarbeidet, samarbeidskulturen og kunnskapsdelingen** mellom by og omlandskommunene, offentlige og private aktører, i regionen.
  3. Utvikle **felles strategier, handlingsplaner og iverksettinger** for nærings-, steds- og samfunnsutvikling i regionen.
  4. **Stimulerings- og tilretteleggingstiltak for innovasjon** og næringsutvikling på relevante felt i by og omland samt regionen som helhet.
  5. Bidra til å bedre **koordinering og forsterkning av ulike utviklingsprosesser** og tiltak i by og omland i regionen.
  6. Utvikle fellessatsinger for **ekstern rekruttering, interesseheving og profilering**.
- Det meste har til hensikt å styrke byregionenes mykere infrastrukturer og utviklingsevne for økonomisk vekst på lang sikt.

Hva har påvirket utviklingsprosjektenes innretning?

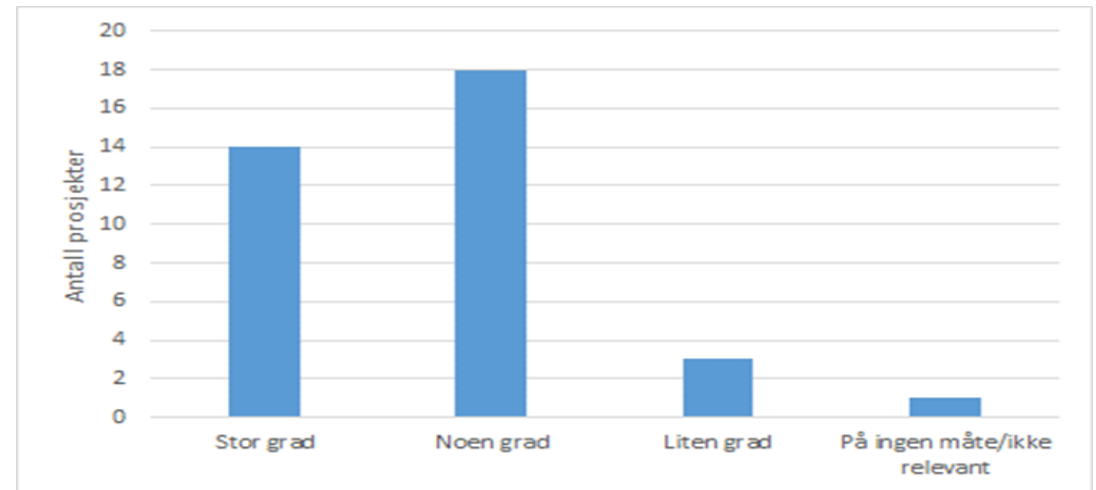
Faktorer med betydning:

1. Byregionens forutsetninger, utfordringer og muligheter.
2. Samfunnsanalysene
3. Kobling til andre prosesser og tiltak
4. Politiske hensyn og vurderinger
5. Prosjektleder

«I hvilken grad har samfunnsanalysene påvirket utviklingsprosjektets fokus og innretning?» N=37

«Har politiske hensyn og vurderinger påvirket utviklingsprosjektets fokus og innretning?» N=37

Styringsgruppens størrelse og sammensetting

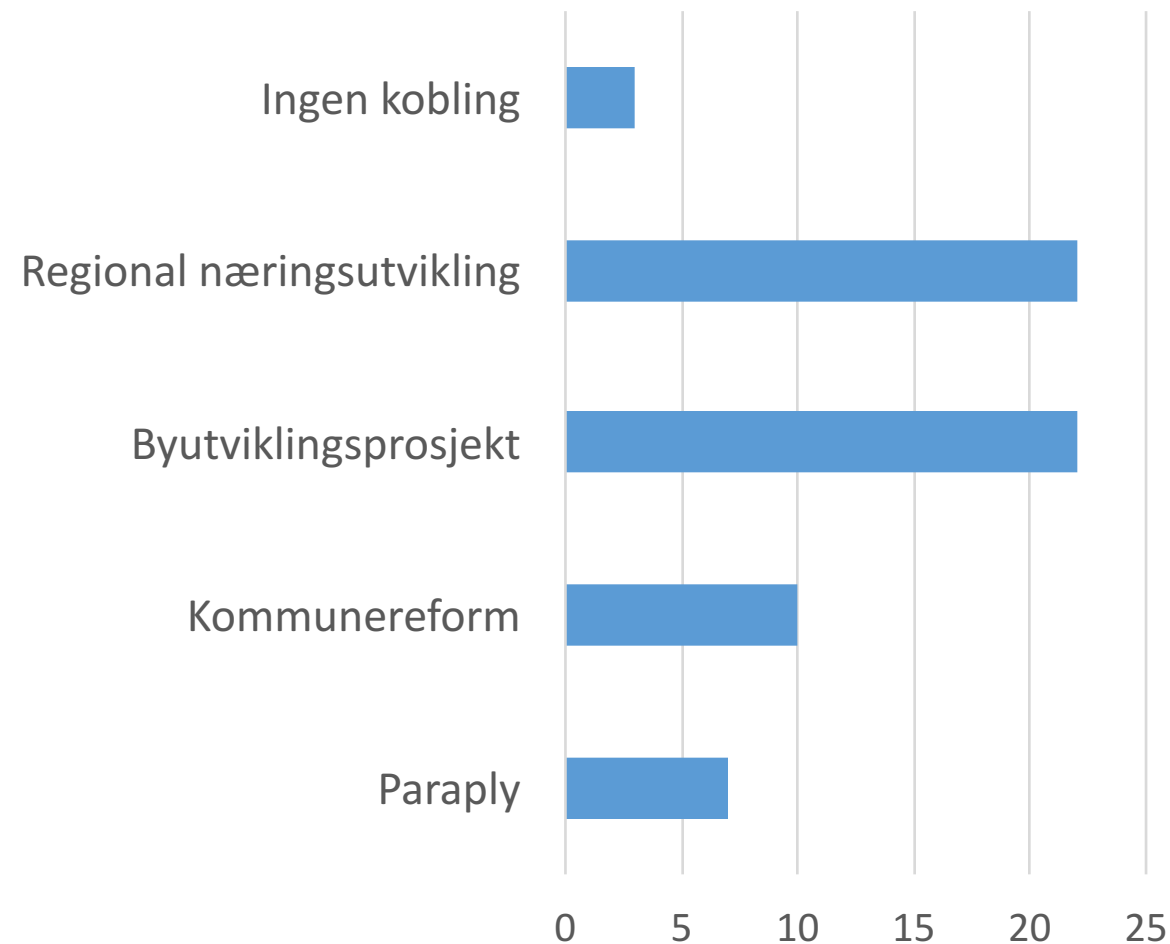
Styremedlemmer	Antall prosjekter	Høyeste antall medlemmer	Laveste antall medlemmer	Median
Politikere (ordførere)	9	28	3	4
Administrasjon (rådmenn)	10	12	3	6
Ordførere og rådmenn	7	16	6	7
Blandet	11	19	5	7
Samlet	37			7

God utviklingskapabilitet

- Prosjektledere med stort sett solid kompetanse og erfaring
- Deltakerne i arbeidsgruppene bidrar både faglig, med nettverk og forankring i kommunene.
- Enkelte PL omtaler prosjektet som komplekst og krevende, og særlig i prosjekter/regioner med:
  - Høye forventninger og ambisiøse mål knyttet til økonomisk vekst
  - Nye prosjektledere uten etablerte nettverk/god kjennskap til regionen
  - Regioner med svake samarbeidstradisjoner by-omland

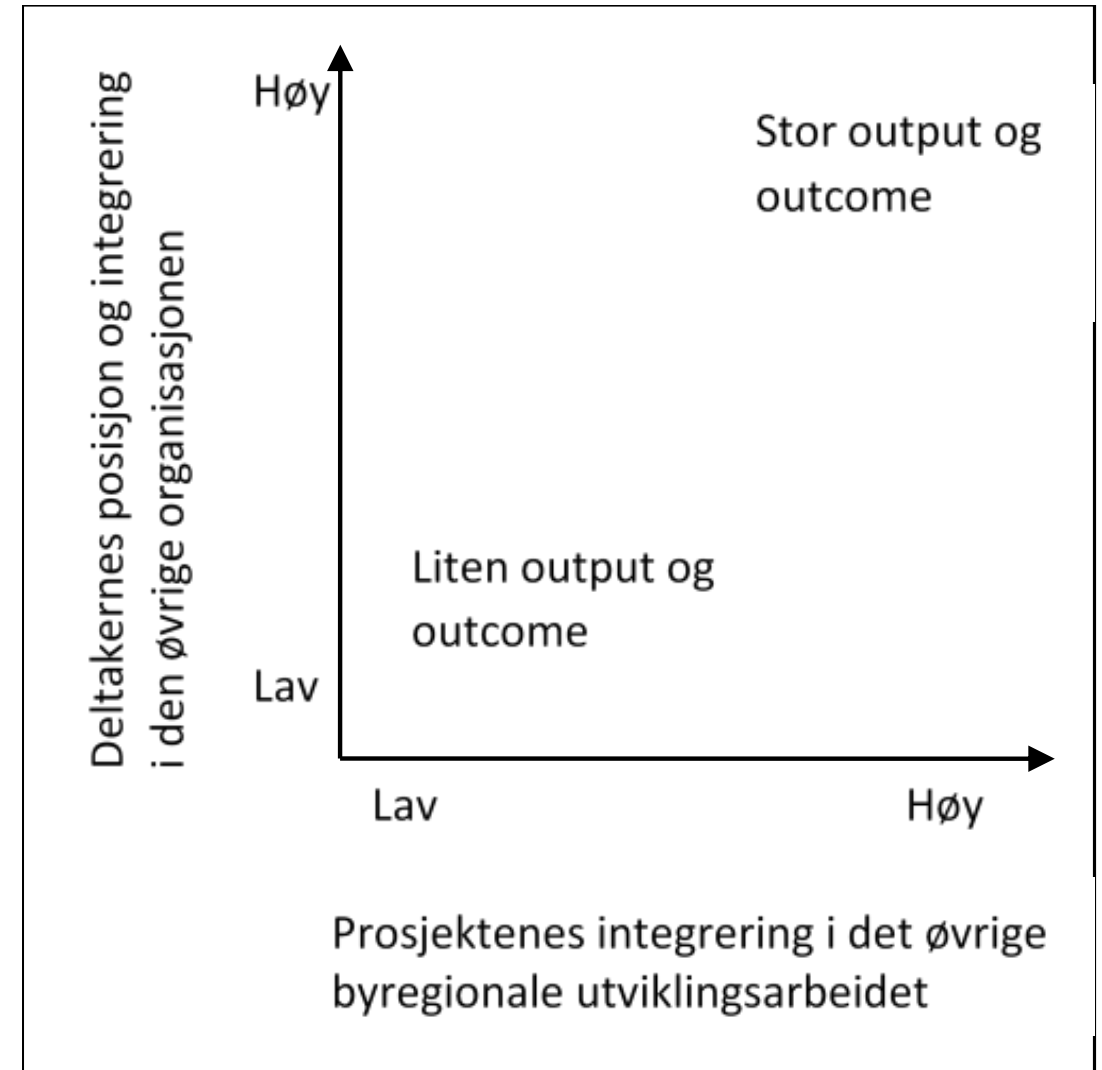
Koblinger mellom utviklingsprosjekt og andre prosjekter i byregionen

Hypotese om: Betydningen av prosjektteamets "makt" og prosjektets innkapsling for resultatene

1: Jo mer sentrale posisjoner prosjektteamet har og jo mer integrert de er i virksomhetene (kommunene) jo større output og outcome

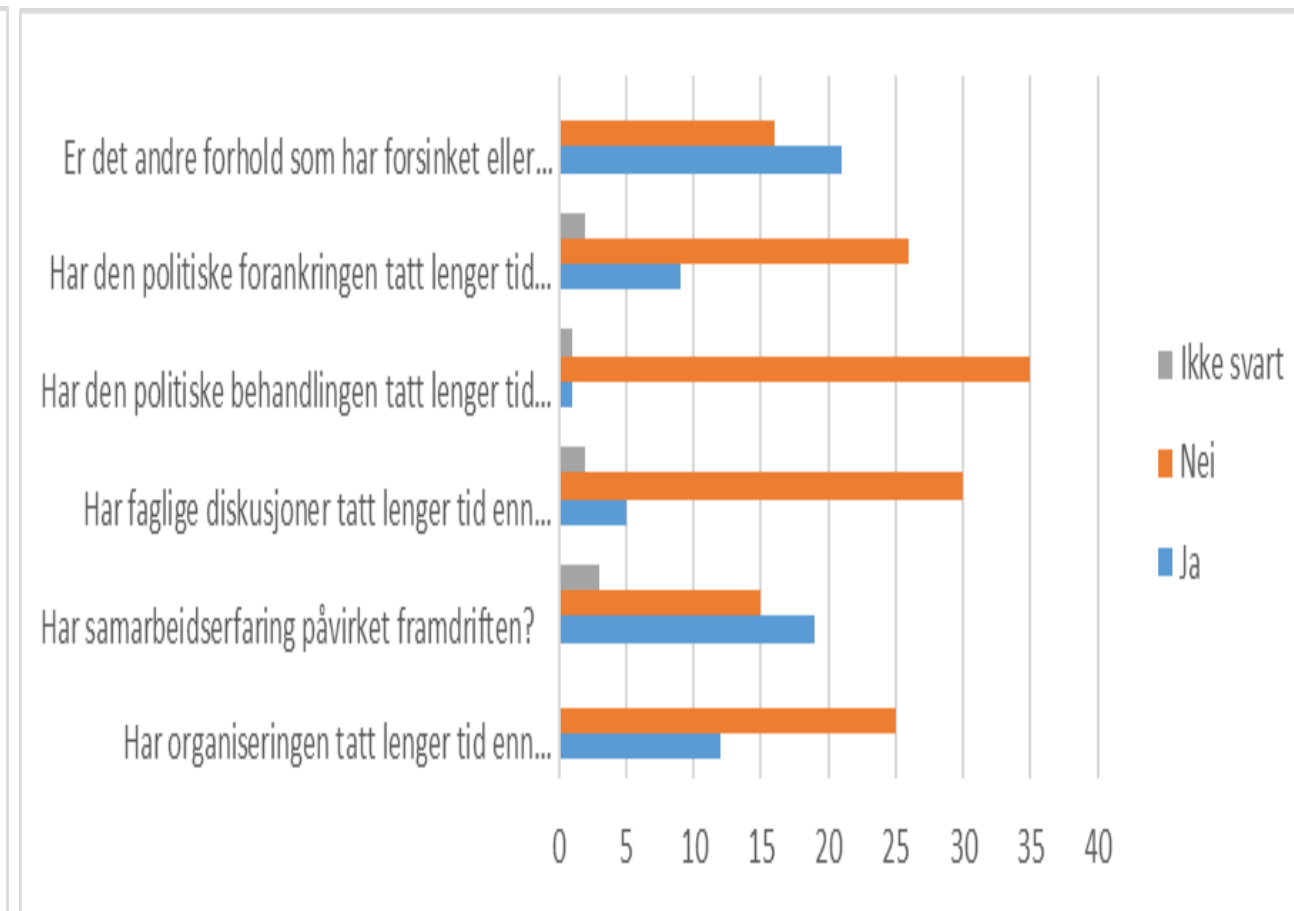
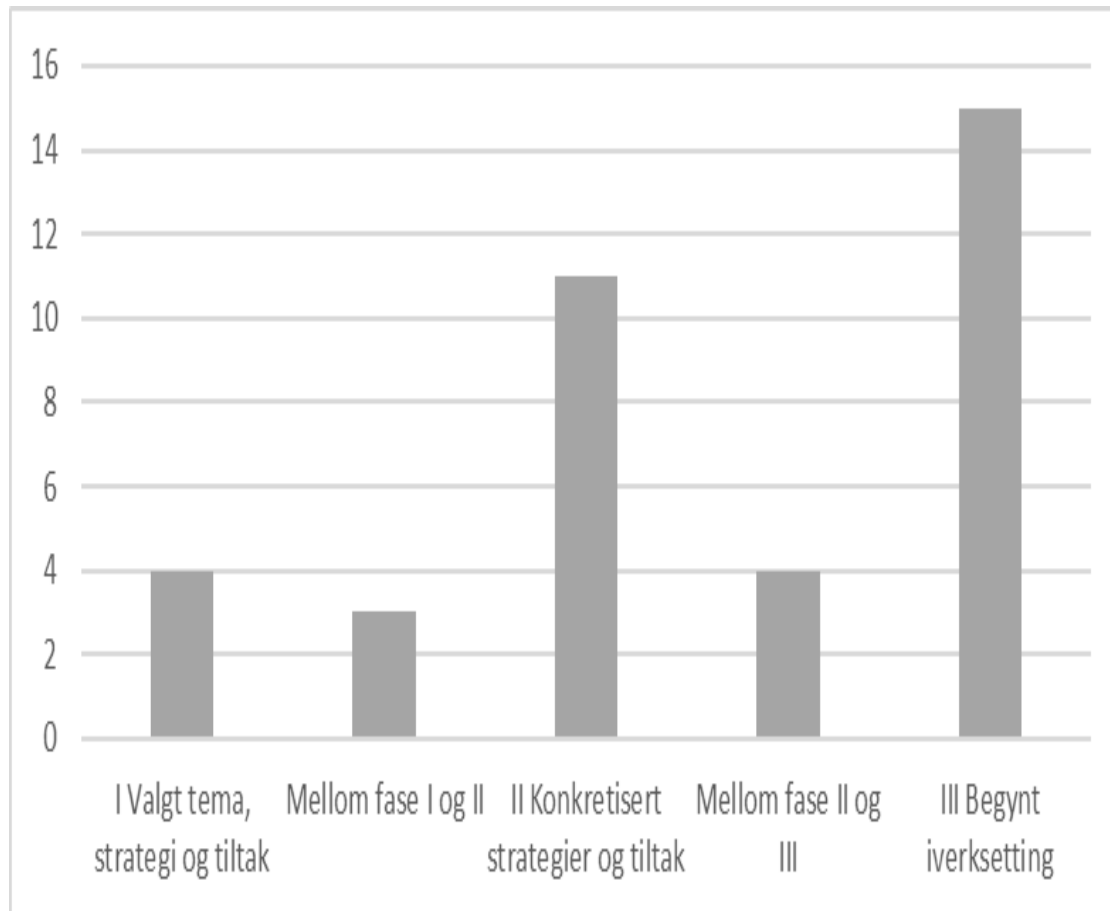
2: Jo mer integrert byregionprosjektet er i det eksisterende utviklingsarbeidet jo større output og outcome

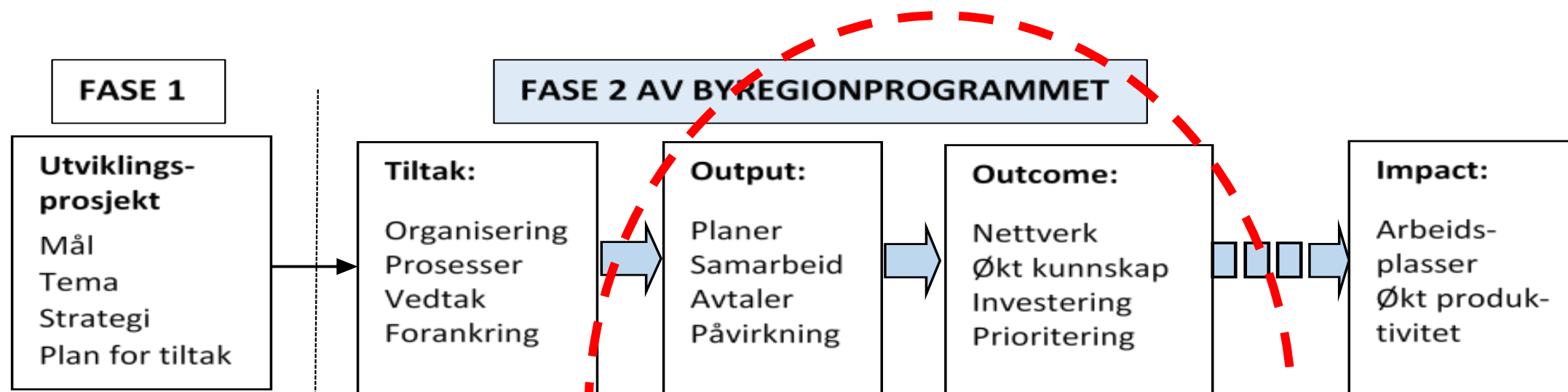
God framdrift per mai-juni 2016

Framdrift per mai 2016

Forhold som har påvirket framdriften

Hvilke resultater kan forventes?

Figur 2. Flytskjema for «ideell» årsaks-virkningssammenheng mellom tiltak og impact

Resultater

Resultater på kort og mellomlang sikt

Output

oppstår *hos prosjektdeltakerne* og har tydelige koblinger til tiltakene.

Eksempelvis:

- felles problemforståelse
- nye næringsplaner, strategier
- nye nettverk eller arenaer
- profilering, eks websider
- økt kunnskap og innsikt
- endret atferd

Outcome

oppstår *utenfor prosjektteamet* hos andre virksomheter eller i andre avdelinger eller enheter i virksomhetene.

Eksempelvis:

- bedre utdannings- og kompetansetilbud
- bedre samhandling mellom bedrifter og utdanning
- nye tjenester og nye stillinger
- nye interkommunale samarbeid
- investeringsvedtak
- forbedret infrastruktur

Forventninger om resultater nord for Dovre

eksempler basert på søknad fase 2

Midt-Troms

- Økt rekruttering til «blåe» fag

Tromsøregionen

- Kystens hus som utviklingskatalysator

Harstadregionen

- Næringsplaner Midtre-Hålogaland

Aust-Lofoten

- Nye reiselivsprodukter

Ofoten

- Bedriftsakselratorprogram

Saltenregionen

- Fungerende næringsnettverk

Ranaregionen:

- Permanent næringsutviklingsarena

Alstadhaugregionen

- Prioriterte kompetansetiltak

Namdalen

- Regionalt næringsutviklingsapparat

Steinkjerregionen:

- Regional kommunikasjonsstrategi

Fosenregionen:

- Felles næringsfond

Fjellregionen:

- Lokalmathovedstaden Røros

Forventninger om resultater fra Vest og Sør

eksempler basert på søknad fase 2

Kristiansundsregionen

- Samlokalisert tjenestetilbud

Moldere regionen

- Sårbarhets- og robusthets-verktøy

Ålesundregionen

- Bymiljøpakke (fra Samferdselsdep.)

Sunnfjordbyen

- Testede «prototyper»

Leikanger, Luster, Sogndal (LLS)

- Friluftsråd (med tilflyttere)

Fjell-Lindåsregionen

- Gang/sykelstrategi i tettstedssentra

Sunnhordland

- Plan for den «tette» byen

Haugesundsregionen

- Regional næringsplan

Ytre Ryfylke

- By- og tettstedskonferanse Jørpeland

Listeregionen:

- Koordinert næringsssamarbeid

Kristiansandregionen:

- Velkomstapparat for arbeidsinnflyttere

Østre Agder:

- Program talentrekruttering

Forventninger om resultater øst for vannskillet

eksempler basert på søknad fase 2

Grenland

- Optimalisert næringsarealtilbud

4K Holmestrand

- Bibliotek=samfunnsutviklingsarena

Notodden

- Delings- og utviklingskultur

Tønsberg

- Gründerhuset 2.0

Vest Telemark

- Nye næringshager

Midt Telemark

- Kultur for kunnskapssamarbeid

Hallingdal

- Høgskoletilbud

Nedre Romerike:

- Tvillingby-samhandling

Kongsvinger

- Felles næringsfond og arealstrategi

Hamar:

- Hamarprofilen – Norges Spiskammer

Lillehammer:

- Gudbrandsdalsting

Gjøvik:

- Kommersialisering av FoU

Elverum:

- Samarbeidsprosjekter med industrien